

ZÁVEREČNÝ ÚČET OBCE BALÁŽE

za rok 2023

Názov účtovnej jednotky:

Obec Baláže

IČO:

00313297

Právna forma:

Obec

Sídlo účtovnej jednotky:

Baláže

Zriadené rozpočtové organizácie: nemá

ÚVOD

Obec Baláže leží na západom okraji hrebeňa Nízkyh Tatier, na južných svahoch Starohorských vrchov. Nadmorská výška v strede obce je 580 m n. m., (v obci Kalištie 900 m n. m.) v chotári 535-1169 m n. m. Povrch zalesneného chotára, dolinami potokov rozčleneného na rad chrbtov dosahujúcich vyše 1000 m, tvoria druhohorné usadeniny. Prevládajú nenasýtené hnedé lesné pôdy s porastom buka a jedle.

Na území dnešnej obce Baláže bol hromadný nález bronzov z mladšej doby bronzovej. Osada je doložená z roku 1529 ako *Huttae Lyptzycze*, z roku 1531 ako *Lyptzicicz*, z roku 1540 ako *Lypschersaifen*, z roku 1780 ako *Balasse*, z roku 1948 ako *Bláže*, z roku 1969 ako *Baláže*; maďarsky *Balázs*. Vznikla v chotári Priechodu okolo dvoch šmelcovacích hút na meď, ktoré na st. osídlení postavil v 2. polovici 15. storočia banskobystriický mešťan Kolmann. Po ňom ich používali ťažiar Lang, Glocknitzer, Petermann a Königsberger, v rokoch 1496-1546 thurzovsko-fuggerovská spoločnosť, asi do roku 1560 erár.

Do polovice 17. storočia tu spracúvali súkromní ťažiar haldový materiál a vyrobený kamienok odvážali do erárnej rafinačnej huty v Moštenici. Od roku 1546 mali obyvatelia charakter komorských osadníkov a pracovali prevažne ako uhliari a drevorubači. V roku 1828 mala obec 16 domov a 127 obyvateľov. Za I. ČSR obyvatelia pracovali v lesoch a podbrezovských železiarňach. Obyvatelia podporovali partizánov a zúčastnili sa SNP. Koncom roku 1944 a začiatkom roku 1945 tu mali sídlo štáby partizánskych oddielov Pomstiteľ a partizánskej brigády Smrť fašizmu. V lesoch neďaleko obce bola v zemľankách partizánska nemocnica. Pokusy fašistov nemali úspech až do 19.3., keď obec vydrancovali a vypálili. Po oslobodení ju znovuvybudovala mládež ako stavbu národnej vďaky. Obec vyznamenali Radom SNP I. tr., Duklianskou pamätnou medailou, Radom Červenej hviezdy a Pamätnou medailou SNP.

Kalištie - obec založená ako komorská v priechodskom chotári koncom 17. storočia sa spomína v roku 1743 ako *Kallischtier Maisterschaft*, v roku 1780 ako *Kalistye*; maďarsky *Kallós*.

Obyvatelia dodávali spočiatku drevené uhlie pre hutu na Starých Horách, potom pracovali v lesoch. V roku 1828 mala obec 17 domov a 139 obyvateľov. Obyvatelia aktívne spolupracovali s partizánmi, najmä so skupinami Morského a Morozova. Po ústupe povstania do hôr tu našli útočisko mnohí povstalci a ilegálni pracovníci i evakuovaní obyvatelia. Z Kalištia podnikali partizáni výpady do okolia. 18.3.1945 fašistické nemecké vojská vtrhli do obce, zavraždili 13 občanov a Kalištie vypálili. Po oslobodení boli obyvatelia presídlení do okolitých obcí a na sídlisko Nové Kalištie v Banskej Bystrici. Priestor obce bol v roku 1963 vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku.

Základné údaje:

Samosprávny kraj: [Banskobystrický](#)
Okres: [Banská Bystrica](#)
Región: Pod Panským Dielom
IČO: 00313297
Počet obyvateľov: 235
Rozloha: 1422 ha
Prvá písomná zmienka: v roku 1529
Starosta: Mgr. Róbert Chaban

Infraštruktúra

Občianska a technická vybavenosť:

- Športový areál
- Verejný vodovod

Obec je súčasťou združenia **obcí Mikroregión pod Panským dielom**. Združenie "Mikroregión obcí pod Panským dielom" vzniklo v roku 2000. Hlavným cieľom združenia obcí je spoločnými silami podporovať rozvoj cestovného ruchu na jeho území, tvorbu a ochranu životného prostredia, rozvoj súkromného podnikania, školstva, kultúry, športu a ochranu kultúrnych pamiatok. **Členmi tohto združenia sú obce Baláže, Kynceľová, Nemce, Podkonice, Priečhod, Selce, Slovenská Ľupča, Lučatín, Donovaly a Špania Dolina, ďalej sa v roku 2009 stala obec člením OZ Banskobystrického geomontánneho parku banská Bystrica.**

Kraj: Banskobystrický

Okres: Banská Bystrica

Starosta: Mgr. Róbert Chaban

Obečné zastupiteľstvo:

Počet obyvateľov:

k 31.12. 2023 - 235

V roku 2023:

sa narodilo 1 dieťa

úmrtie 2 občania

sa prihlásilo 3 občania

sa odhlásilo 1 občan

Plánované investície : Rekonštrukcia Kultúrneho domu
Dobudovanie športového areálu
Oprava MK

I. Údaje o plnení rozpočtu príjmov a výdavkov

Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 11.11.2022 uznesením č. 52/2022 schválilo rozpočet na rok 2023. Rozpočet príjmov a výdavkov sa vnútorne člení na časť, ktorá obsahuje bežné príjmy a bežné výdavky a na časť, ktorá obsahuje kapitálové príjmy a kapitálové výdavky a finančné operácie.

Aj v oblasti príjmov rozpočtu obce, aj vo výdavkovej časti došlo k úprave príjmov a výdavkov v priebehu rozpočtového roka.

Vid' príloha o úprave a plnení rozpočtu obce za rok 2023 č.1

Skutočné príjmy boli dosiahnuté:

- bežné príjmy	133709,15 EUR
- kapitálové príjmy	14250,-- EUR
- finančné operácie	19008,-- EUR

Skutočné výdavky boli dosiahnuté:

- bežné výdavky	101368,66 EUR
- kapitálové výdavky	33257,52 EUR
- finančné operácie	0,00 EUR

Plnenie rozpočtu za jednotlivé mesiace účtovného obdobia 2023 bolo predkladané formou hlavnej knihy podľa rozpočtovej klasifikácie za jednotlivé položky, ako aj jednotlivé oddiely a paragrafy kontrolórke obce, starostovi obce a Obecnému zastupiteľstvu v Balážoch.

O podrobnom plnení rozpočtu podľa funkčnej a ekonomickej klasifikácie, podľa kódov zdrojov, vypovedá príloha č.1 tohto záverečného účtu obce - hlavná kniha podľa rozpočtovej klasifikácie k 31.12.2023.

II. Bilancia aktív a pasív

V záujme jednotného postupu účtovania v účtovných jednotkách – obciach a na zistenie údajov, bolo vydané Ministerstvom financií SR Opatrenie, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové, príspevkové organizácie, obce a VÚC.

Týmto opatrením prešli obce na plné účtovanie majetku, záväzkov a rozdielov majetku a záväzkov za účtovné obdobie v podvojnóm účtovníctve. Preto v bilancii aktív a pasív sa uvádza všetok majetok, záväzky a rozdiel majetku a záväzkov. Informácie za účtovné obdobie na strane aktív sa vykazujú v členení na brutto, korekciu a netto, pretože dlhodobý majetok sa odpisuje a v korekcii sa uvádzajú oprávky k dlhodobému majetku.

III. Prehľad o stave a vývoji dlhu

Obec nemá žiadne úvery

IV. Prehľad o poskytnutých zárukách

Obec Baláže v r. 2023 neposkytla žiadne záruky.

V. Plnenie rozpočtu

Vid' príloha o úprave a plnení rozpočtu formou hlavnej knihy k 31.12.2023

Podľa rozpočtovej klasifikácie.

VI. Údaje o hospodárení príspevkových organizácií obce

Obec nemá k 31.12.2023 zriadené žiadne príspevkové organizácie.

VII. Údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti

Obec nemá podnikateľskú činnosť.

Záverečný účet obce Baláže - dodatok

/ Analýza záverečného účtu – v EUR

A.

Bežné príjmy	133709,15
--------------	-----------

Bežné výdavky obce	101368,66
--------------------	-----------

Prebytok bežného rozpočtu	32340,49
----------------------------------	-----------------

B.

Kapitálové príjmy	14250,-
-------------------	---------

Kapitálové výdavky	33257,52
--------------------	----------

Schodok kapitálového rozpočtu	-19007,52
--------------------------------------	------------------

C. -

Prebytok + , schodok - /A-B/	13332,97
-------------------------------------	-----------------

D.

Príjmy finančných operácií	19008,-
----------------------------	---------

Výdavky finančných operácií	0
-----------------------------	---

Hospodárenie z finančných operácií	19008,-
---	----------------

Prebytok rozpočtu obce je zdrojom rezervného fondu /alebo ďalších fondov/. Zdrojom rezervného fondu je prebytok bežného a kapitálového rozpočtu bez finančných operácií, ktorý je zároveň očistený od nevyčerpaných účelovo určených prostriedkov .

Nakoľko je hospodárenie bežného a kapitálového rozpočtu prebytkové, za rok 2023 vznikla povinnosť tvorby rezervného fondu min. 10% v sume 1333,30 EUR

Vypracovala : Lucia Berstlingová

Príloha: Hlavná kniha podľa rozpočtovej klasifikácie k 31.12.2023

V Balážoch dňa 24.1.2024

Mgr. Róbert Chaban: starosta obce